

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-06-04

Diarienummer 0009/24

Ekonomi

Christer Bergman

Telefon: 031-368 74 01

E-post:

christer.bergman@kretsloppochvatten.goteborg.se

Fördjupad analys av ekonomisk prognos för avfallsverksamheten med förslag till konsekvensbeskrivna besparingsåtgärder (återremitterat 22/5)

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden har tagit del av fördjupad analys av ekonomisk prognos för avfallsverksamheten samt de vidtagna åtgärderna som påverkar prognosen positivt med 8,5 mnkr.
2. Kretslopp och vattennämnden beslutar att resterande underskott blir en skuld som tillförs taxekollektivet och som regleras inom en treårsperiod för att nå ett nollresultat.

Ärendet

Vid Kretslopp och vattennämndens sammanträde 2024-04-24 § 72 gavs förvaltningen i uppdrag att till majnämnden återkomma med fördjupad information av ekonomisk prognos för avfallsverksamheten med förslag till konsekvensbeskrivna besparingsåtgärder. Vid sammanträdet 2024-05-22 § 101 tog nämnden beslut att återremittera ärendet. Uppdraget till förvaltningen var att återkomma med andra åtgärder som minskar risken att drabba göteborgarna samt att uppdatera åtgärdslistan på redan vidtagna besparingar utifrån senaste prognos. Uppdraget hanteras i detta ärende.

Från årsskiftet fick kommunerna överta ansvaret för insamling av förpackningar från producentansvarsorganisationerna. Då ansvaret var nytt och delvis otydligt fanns flera osäkerheter när förvaltningen under hösten 2023 budgeterade förväntade kostnader och ersättningsnivåer. Under 2024 kommer de och andra osäkerheter synas som avvikelser i ekonomirapporteringen.

Nationellt och på förvaltningen pågår arbete för att säkerställa att de kostnader som kommunen har för förpackningsinsamlingen ska ersättas till 100 procent av producentansvarsorganisationerna. I år kommer vi inte nå full kostnadstäckning, men vi bedömer att det uppnås inom en treårsperiod.

I den extra månadsuppföljningen för maj 2024 rapporteras ett prognosticerat resultat på -51 miljoner kronor jämfört med budgeterat -30 miljoner kronor. I uppföljningsrapporten för mars var prognosen ett resultat på - 64 miljoner kronor. Den försämring av resultatet vi såg i mars har minskat men dock kvarstår en prognostiserad försämring på resultatet med 21 miljoner kronor jämfört med budget. Förvaltningen har vidtagit flera åtgärder samt haft högre taxeintäkter i april och maj än vad som prognosticerades i mars-rapporten. Nedan sammanfattas de större prognosticerade kostnadsavvikelserna från rapporteringen i mars.

Avvikelser	Kommentar
Högre kostnader för tömning på ÅVS (30 mnkr)	Kostnaderna för faktiska tömningar skiljer sig mot beräknade tömningskostnader i budget.
Pensionsskuld (3 mnkr)	Beror på inflationsjustering
Högre kostnad för hantering av lustgastuber (2 mnkr)	Mängder och behandlingskostnader fortsätter att öka.
Högre kostnad för kärl/påsar (3 mnkr)	Ökat inköp för att täcka behovet av snabbare införande av matavfallsinsamling än förutspått.
Högre kostnad för snö- och halkbekämpning (7,5 mnkr)	ÅVS nytt verksamhetsområde som ökade kostnaderna mer än förväntat.
Högre kostnad för IT (1,5 mnkr)	Ökade kostnader för konsulter kopplat till nytt verksamhetssystem.

De högre kostnaderna här ovan på 46 miljoner kronor balanseras av högre intäkter och vissa lägre kostnader än budgeterat, exempelvis lägre kostnader för behandling av ÅVC-fraktioner (3 mnkr).

Förvaltningen har efter mars-rapporteringen vidtagit följande åtgärder för att åtgärda det prognosticerade negativa resultatet som ger en effekt 2024 om 8,5 miljoner kronor.

Vidtagna åtgärder	Konsekvens
Uppdaterad inrapportering till Naturvårdsverket (4 mnkr)	Ökade intäkter
Neddragen tömningsfrekvens vissa behållare på ÅVS (3,5 mnkr)	Viss marginell risk för överfulla behållare
Senarelagd ersättningsrekrytering (0,5 mnkr)	Omprioritering av projekt, mindre påverkan

Återhållsamhet avseende externa kommunikationsinsatser. Prioritera digital kommunikation via hemsidan. (0,5 mnkr)	Något lägre träffsäkerhet för kommunikation.
---	--

Förvaltningens avfallsverksamhet beräknas omsluta ca 777 mnkr innevarande år. Merparten av kostnaderna (87 procent) är kostnader för insamling och behandling som är avtalsreglerade via upphandlade eller tilldelade entreprenader. Avtalen är skrivna på flera år och därmed svåra att påverka eller förändra på kort sikt och därmed kostsamt att avbryta i förtid. Förvaltningen har också en lagstiftat skyldighet att upprätthålla en fullgod avfallsverksamhet, vilket är syftet med verksamheten och de upphandlade entreprenaderna. Resterande kostnader (13 procent) är kostnader för personal, fastighetsreparationer, kommunikation, avskrivningar m m. De kostnaderna går att till viss del påverka kortsiktigt. I ovan tabell är de två sistnämnda sådana åtgärder.

Förutom de åtgärder som nämns i tabellen genomför förvaltningen också en översyn av pågående och eventuellt kommande rekryteringar av administrativ personal som avfallskollektivet finansierar med syfte att se om de kan senareläggas. Detta gäller samtliga tjänster inom stabsfunktioner och Kundnära tjänster.

Ytterligare åtgärder för att hantera det prognosticerade negativa resultatet skulle innebära direkta negativa konsekvenser för göteborgarna och risk för att inte fullgöra förvaltningens uppdrag enligt reglementet.

Vidtagna åtgärder bedöms ge en positiv effekt på det prognosticerade resultatet med 8,5 miljoner kronor vilket är medräknat i månadsuppföljningen för maj.

Expedieringskrets

Kommunstyrelsen

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson
Förvaltningsdirektör